

GAZETA NARODOWA Y OBCA

Sine ira et studio, quorum causas procul habeo.

C. TACIT.

Z WARSZAWY W SOBOTĘ DNIA 4. LUTEGO ROKU 1792.

Sessya seymowa d. 28. Stycznia. P. Marzałek seymowy: Przed podaniem projektu limity seymu pod wyrok seymujących stanów zamienienia go w prawo, winieniem donieść Przes: stanom seymującym, że mam dwa inne projekta rezolucyi wafzey, a prędszey wymagające, to jest: ułożenia dochodów w sądach asessorów: na opłat pensyi asessorom. Drugi w powiększeniu dochodu skarbu publicznego, względem wypłaty przez starostów trzeciej kwarty, w zaśladach do projektu o starostwach zabezpieczoney, do ich przeczytania wzywam P. sekretarza.

X. Kollatay Podkan: Kor: tłumaczy się: dla czego asessoria układu tego zrobić jeszcze nie mogła. Prawo determinowało fundusz z papieru ściepłowanego na opłatę pensyi asessorów i officyalistów, toż prawo w drugim miejscu zawarowało, aby cena papieru ściepłowanego podniesiona nie była, w trzecim zaś miejscu nakazało kommissyi skarbowey, aby manipulacja papieru ściepłowanego tak była ułożona, iżby skarb w dochodzie na nim decessu nie miał. — Sąd asessorów czyniąc zadostęć woli prawa, zniósł się w tej mierze z kommissją skarbową, i z kommissją policyi, lecz zażądała się rzecz z przy czynny dwoitego znaczenia prawa, którego nikomu się nie godzi tłumaczyć, tylko stanom. — Jeżeli nie można powiększać ceny ściepla na papierze, a jeżeli asessorowie i officjaliści z papieru ściepłowanego powinni być placeni, idzie jedynie o ułożenie manipulacji jego tak, aby się nie zmniejszał w swoim ogólnym dochodzie co do skarbu, i służył na opłacenie pensyi, po której opłacie, pozostałe tak z niego, jako i *ex juribus cancellariae quantum*, poydzie na skarb dochod. Przez nieporządek, mia sta dotąd mało używały tego papieru, dziś ten papier rozestany będzie po wszystkich miejskich kancelaryach, nie tylko więc wystarczy z niego dochod na zapłacenie pensyi, bez umniejszenia w tym artykule przychodu skarbu, ale nadto tenże przychod powiększy, cała rzecz na zrobieniu porządnej manipulacji.

Po przeczytaniu w tej okoliczności noty od sądu asessorów i delegowanych od kommissyi skarbowey, oraz projektu wątpliwość ich rozwiązującego, gdy na ten, jednomyślności nie było, rzecz ta zawieszona zostaje do czasu po limicie.

Na żądanie seymujących, czyta P. sekretarz prawo zaślad o starostwach w punkcie 5tym, który nakazuje, iżby starostowie uprzywilejowani 3. kwarty, expectanci pułczwartey, emfiteuci 4. od przyszłej raty marcowey, aż do uskutecznienia sprzedaży królewicznej opłacali.

Oświadczone: iż gdy tak wyraźny jest nakaz prawa, nie potrzeba w tej mierze podnosić i decydować udzielnego projektu.

P. Grotowski *Rawski* wnosi projekt: aby dyaryusz seymu kosztem publicznym był drukowany, po wydrukowaniu rozdany wszystkim seymującym, i do wszystkich kancelaryi był przesłany. — Jednomyślnie przyjęto.

Czyta P. sekretarz projekt limity sessyi seymowych do dnia 28. Lutego.

P. *Butrymowicz Piński* przekłada: iż Posłowie Litewscy nie będą w możności powrocenia na tak bliski termin, gdyż seymiki, których objektem są liczne i ważne elekcyje, tydzień lub dwa czasu zabrać mogą, nie spodziewając się sam zbiedz na tak prędki termin z limity, składa u łaski opinią deputacyi skarb Lit: examinującey, (w której pióro trzymał,) względem zażądań na kommissję Lit: — Czyniąc nakoniec uwagę: iżby żaden poseł Litewski na elekcyi kommissarzów skarbowych, która zaraz po limicie wypadać będzie, znajdować się nie mógł, uprasza o przedłużenie czasu limity do dnia 15. Marca.

Po niejakiach sporach zachodzi jednomyślna zgoda na projekt: odraczający sessyę seymową do dnia 15. Marca w roku teraźniejszy, i elekcyą kommissarzów skarbowych dnia 1. Marca prawem determinowaną, na tenże dzień 15. Marca przeciągający.

Sessya seymowa solwowana na dzień 15. Marca.

Z Wizny d. 17. Stycznia. Urzędnicy i obywatele ziemi Wilkiey, wraz z JP. *Opackim* kasztel: *Wizkim*, chcąc iaknauroczyć się obchodzić odrodzenie się szczęśliwości krajowej na dniu 3. maja zaczęte, w dniu dorocznym urodzin J. K. Mci ziechali się do swojej stolicy, w której rano setnym z armat uderzeniem ogłoszono ten festyn; o godzinie dziesiątej udali się wszyscy, oraz miasto z swoim magistratem, do kościoła farnego, gdzie na tronie wspaniale ubranym, był wystawiony portret najjaśniejszego pana, śpiewał wotywę x. kan: *Rakowski* kommissarz cywilno-woytkowy: kazanie, stosowne do tych obydwóch uroczystości miał x. *Franceffon* teolog J. K. Mci, poczym śpiewano *Te deum* przy setnym ogniu z armat, dział i ręcznej strzelby, tak przez kommandę konfystuiącą, iako też mieszczan. Po nabożeństwie, kommissya cywilno-woytkowa zaprosiła przytomnych obywateli, damy, i magistrat na obiad, do swego domu sądowego; pod czas którego przy ciągłym dawanu ognia, spełniano zdrowie J. K. Mci, seymujących stanów, i marzałków konf. O. N. później otworzył się bal z tańcami i kolacją, a później illuminacya, z oświeceniem rześlistym ogniem portretu J. K. Mci, i stosownymi napisami.

Dnia następującego wszyscy urzędnicy i obywatele, polecili JP. kasztel: *wizk:* ażeby swoim i ich imieniem, doniosł J. K. Mci to powszechne całej ziemi za ustawę rządową ukontentowanie, i wdzięczność.

K

Z Szydłowa d. 22. Stycznia. Senatorowie, Urzędnicy, i obywatele powiatów *Sandomirskiego* i *Wislickiego*, posłuszni prawu, zjechali się do *Szydłowa* miejsca przeznaczonego kommissji cywilno-wojskowej, dla wpisania się do ksiąg ziemiańskich; tam duchem miłości oyczynny zagrzani wprzód, nim się ziemiańską otworzono, wszyscy jednomyślnie zawołali: *Oddamy cześć Bogu w świątyni jego, za dzieło wielkiej opatrności pod dniem 3go maja zapadłe w roku przeszłym, wykonamy przysięgę na tę konstytucję, której winni jesteśmy, wolność, niepodległość, i całe uszczęśliwienie oyczyzny.* Podobneż oświadczenie uczynili przed kommissją obywatele miasta rzpltey *Szydłowa*, a tak wszyscy wespół udali się do kościoła, i na czytanie rotę przez *X. Soltyka* Kanonika kated: *Krak: kom: cyw: wojsk: wprzód senatorowie, urzędnicy, i obywatele, Wdztwa, powiatów Sandomirskiego i Wislickiego, a potem magistrat i obywatele miasta Szydłowa* wykonali przysięgę, i śpiewali *te deum*. Przez ten czas garnizon stojący w *Szydłowie* dawał ognia. Po nabożeństwie winzuiąc obywatel obywatelowi szczęścia prawdziwego, ściškaiąc się jako bracia wolni, którym już obca przemoc praw dyktować nie jest władna, wpisywali się w księgę ziemiańską. Kommissja do godziny gtey w noc odbierała od obywatelów tłumaczenia z dziedzin, i posessji prawem oznaczonych do głosu na seymiki. *P. Wda Sandomirski* dał dnia tego wielki obiad dla zgromadzonych obywateli.

Z Łęczycy d. 20. Stycznia. Szkoły narodowe tutajteż obchodziły uroczyscie dzień narodzin *J. K. Mci* na dniu 17. Stycznia. Po wotywie śpiewanej przez *X. Delerta* Prorektora, w przytomności *P. Mączynskiego* Vicebrygadiera kaw: nar: posła na seym z *Wdztwa Łęczyckiego*, lustrującego pod ten czas konfystuiącą chorągiew, tudzież *PP. kommissarzów cyw: wojsk: oraz magistratu mieyskiego, i asystencyi cechów ze świecami, P. Staronawski* profesor fizyki, czytał mowę, w której okazał dobroć konstytucji 3. maja, jako z porządku naturalnego związków towarzyskich wynikley, nadto korzyści z teyże konstytucji widocznie dla kraju, i w szczegulności dla każdego mieszkańca ziemi polskiej okazałszy, skończył zachęceniem młodzi, aby w fercach swoich poważenie tey konstytucji, i miłość ku niej zaięła; jey zaś twórcy *STANISŁAWOWI AUGUSTOWI* wdzięczność wieczną zapisała. Nastąpiło *te deum* przy nieustannym od rana aż do południa dawaniu ognia z moździerzy z dyspozycji magistratu.

Z Rawy d. 22. Stycz. Zgromadzenie *xx. kanoników* regularnych grobu *Chrystusowego*, mające pod dozorem swoim szkoły i farę w mieście tutajszym, na dowód wdzięczności *J. K. Mci* i stanom seymuiącym, za inkorporowane sobie probostwo *Rawskie*, w dzień 17. stycznia, jako w dzień narodzin *Najjaś: PANA*, czyniło publiczne nabożeństwo za pomyślność króla z narodem w wotywie solenney, stosownym do tey okoliczności kazaniem, przy asystencyi ze światłem młodzi szkolney, przybranej w mundury *Wojewodztwa*, tudzież miasta całego, i garnizonu konfystuiącego pod bronią, przy dawaniu z dział ognia.

Z Wenecyi d. 15. Stycznia. Partykularne listy z *Carogrodu* donoszą o przypadku, który ledwie niepostradał życia sułtana *Tureckiego*. Murzyn jeden niewiedzieć czyli z pomieszania zmysłów, czyli też z czyiey namowy, stanął w mieyscu, przez które Sułtan do meczetu miał

przeieźdzać, i na zbliżającego się rzucił dwie duże kule armatne, które ukryte przyniósł z sobą, szczęściem że obydwa pociski chybiły, straż rzuciwszy się na murzyną rozsiekała go na śmierć.

Z Wiednia d. 16. Stycznia. Xiążę *de Nassau* będący ieszcze w służbie *Moskiewskiej* przybył tu od xiążąt francuzkich, wyśiadł w kancelaryi stanu, i wraz do cesarza był wprowadzony; gdy z zadziwieniem rozmawiał z cesarzem o rozruchach, które znowu w niderlandach wszczynają się, cesarz mu odpowiedział: przeświadczony jestem, iż spokojność w niderlandach zawisła od powrocenia porządku we francji, i ten jest cel, którym dziś zatrudniać się należy. — Dwadzieścia jeden klasztorów braci miłosiernych, którzy się w państwach *Austryackich* znajdują, przyieli w przeszłym roku 12,512. chorych, bez względu iakiego byli narodu i religii, z tych 11,203. ozdrowiało za ich staraniem, 1,309. umarło, wszystkie narody i wszystkie religie tak pożytecznych xiężyż czieć powinny. — Xiążę *Adam Auersberg* z nadzwyczajną dystrykcyą przyięty był w *Neapolu*. Król na granice państwa swego wysłał przeciw niemu korpus strzelców naderwornych, a o kilka poczt sam go na koniu spotkał. — Dom dla posła *Tureckiego* już jest wyznaczony, ma to być człek umiętny i bez przesądów, w *Hermanstadt* odwiedzał kościół katolicki, wychodząc rzekł do xięży przez tłumacza. Polecam mię waszym modlitwom, mamy wszyscy iednego Boga, lubo go błagamy w różnych ięzykach.

Z Gdańska d. 14. Stycznia. Handel nasz w przeszłym roku był dosyć pomyślny, przybyło tu 600. okrętów, a 597. wyszło; między temi 99. *Hollenderskich*, 186. *Angielskich*, 134. *Duńskich*, 75. *Szwedzkich*, 3. francuzkich Zboża weszło do miasta 28,983. łasztów, wyprowadzono 27,344. łaszt. — Urodziło się 1064. umarło 1551.

Z Londynu d. 10. Stycznia. Wszystkie prawie gazety tutajteż donoszą, iż zachodnie ofady francuzkie umyśliły oderwać się od francji, i że stany w *St: Domingo* już to ogłosić miały, wiadomość ta potrzebuie potwierdzenia. Bunt murzynów trwa ieszcze, piszą iż murzyn ieden zwany *Jeanot* ogłosił się królem, przed kilko dniami widziano go iadącego na iarmark w wspaniałey karecie poszusteiny z eskortą 200. murzynów na koniach. Tenże *Jeanot* ściąć kazał 40. białych ięsców, których był w potyczce iedney zabrał. — Fabrykanci sprzączek w *Birmingham* i *Londynie* podali memoriał królowi, prosiąc go, aby temu zapobiegł, iżby moda noszenia u trzewików i spodni wstażek była zakazana, gdyż inaczej fabryki ich upaśćby musiały.

Z Koblenz d. 13. Stycznia. Starszy brat królewski zupełnie przystał do systemu *P. de Breteuil*, hrabia zaś *d'Artois* i xiążę *de Condé* chcą gwałtem dawnego rządu, hrabia *d'Artois* powiedział: lepiej być prostym żołnierzem, iak widzieć dwie izby. Cyrkuły niemieckie w przypadku napaści przez francyją dostarczyć mają wspólnego wojska 11,997. iazdy, i 27,996. piechoty.

Z Lizbony d. 15. Grudnia. Krążąca na morzu eskadra nasza już 8. okrętów szwedzkich od *Algierczyków* uwolniła. — *P. Möller* dawniey minister dworu *Duńskiego* przyjął wiarę katolicką, mowią iż ma być mianowanym nauczycielem młodego infanty *Hiszpanii* z znaczną pensją. — Dwór nasz na notyfikacyą francuzką nic ieszcze nie odpowiedział.

Z Wiednia d. 14. Stycznia. Koszta na trzy koronacye cesarskie w *Frankforcie*, *Przezburgu*, i *Pradze* wynoszą do 9. milionów 520,000. złt: cesarskich, w tę sumę nieli-

czą się podarunki, które monarcha rozdał, te atoli były bardzo znaczne, gdyż famemu jubilerowi *Mak* zapłacono million złotych — Deputowani z *Bruxelli* przybyli — Sukcesorowie xięcia *Potemkina* przyślali xięciu *Kaunitzowi* tureckiego konia rzadkiej piękności. *P. Bezborodko* oświadczyć kazał przez barona *Buhler* pomienionemu xięciu, iż jeżeli od *W. Wezyra* odbierze konia w podarunku, będzie miał sobie za ukontentowanie przesłać go xięciu.

Z Londynu d. 13. Stycznia. Głoszą tu, iż xiężna *de York* już się przy nadziei znajduje. — Parlament nasz rozpocznie się d. 31. Stycznia, papiery opozycyi wcześniej zapowiadają, iż trudno będzie *P. Pitt* usprawiedliwić się z niezmiernych wydatków, które na uzbrojenie się przeciw *Moskwie* wyłożył, nieprzeszkodziwszy atoli mocarstwu temu, zawrzeć takiego pokoju, iakiego famo żądało. — Gromadzenia się obywatelów w *Irlandyi* nie są bynajmniej ministerium naszemu przyjemnymi; pretenzje katolików, aby do Parlamentu byli przypuszczeni, są znaczne, i silnie popierane, nadto żądają *Irlandczycy*, aby reprezentanci równiey byli podzieleni iak dotąd, chcą aby królestwo podzielone było na 150. powiatów, i aby każdy powiat po dwóch posłów wysyłał. — Rząd 4. regimenta piechoty i 2. jazdy do *Irlandyi* wysyła.

Tutejszy *Whig-Club*, którego niedawny adres do *Z. N.* tyle pochwał i tyle wyzydzenia sprawił, odebrał od demokratek francuzkich z klubu *Jakobinów* okrągłą skrzynkę z mahonowego drzewa, w której następujące dary znajdowały się. Duża szarfa kolorów rewolucyjnych, czapka wolności z czerwonej kitayki, dwa wieńce z liściów dembowych, snop kłosów pszenicznych, flaga *Francuzka*, *Angielska* i *Aмерыkańska*, mappa 83. departamentów oprawna za szkłem, i konstytucya francuzka oprawna w skórę marokańską z złotymi brzegami.

Z Madrytu d. 2. Stycznia. Twierdzą tu za rzecz pewną, iż dwór francuzki oświadczyć miał dworowi naszemu, iż jeżeli dłużey wzbraniać się będzie uznać przyjęcie konstytucyi przez *Ludwika XVI.* za prawne i dobrowolne, francya postempek ten uzna za krok nieprzyjacielski. Deficyt w skarbie naszym wynosi na ten rok do 40. milionów, a tak codziennie przekonywamy się, iż nie kruszące złota i srebra bogacą narody, ale praca, przemysł, rolnictwo, handel i ludność.

Z Bruxelli d. 16. Stycznia. W opactwie *Tongerloo* znaleziono znaczne zapasy wojenne zagrzebane pod ziemią. — Urlopowani odebrali rozkaz stawienia się u swoich regimentów. — Niepokojni *brabanczykowie* codziennie wynoszą się do francyi, *Van der Noot* także się tam znajduje. — Cesarz deputowanych naszych do *Wiednia* głoszą iż przyjąć niechce, iako nieprawnie wysłanych. — *Z Barcelony* donoszą, iż 200. francuzkich oficerów przybyło z prowincyi *Roussillon*, i *Perpignan* do *Katalonii* z zamiślem prowincye te poddać *Hiszpanii*, żołnierze atoli nie dopuścili im dokonać tego układu.

Z Berlina d. 9. Stycznia. Król wysłał na dniu wczorajszym hrabię *Węgierskiego* do *Rheinsberga* do xięcia *Henryka* z tabakierką brylantami otoczoną, którą na dzień urodzin xięciu ofiarował.

Z Koblenz oczekujemy pomyślnych wiadomości od xięcia *de Nassau* z *Wiednia*, z *Hiszpanii* zaś znacznych milionów. — Niektóre atoli listy twierdzą, iż mimo tych wszystkich zamachów, może zayść jeszcze iaka ugoda między królem *Z. N.* i xiężętami francuzkimi.

Z Frankfortu d. 17. Stycznia. Xiążę *Oranii* ofiarował emigrantom francuzkim kraie swe niemieckie do przemieszkiwania.

W gorach kopalnych w *Chili* w ameryce, odkryto rodzaj pszenicy, który gdyby do nas był przeprowadzony, odmienilby całe nasze rolnictwo. Jest to krzak, który trwa nieprzerwanie, i co rok obfite wydaje nasienie, każda familia ma pewną liczbę podobnych krzaków, które wystarczają do wyżywienia oney.

Z Sztokolmu d. 13. Stycznia. Codziennie wychodzą ztąd znaczne przewozy potrzeb dworskich do *Gesle*, wczoray insignia królewskie wyszły pod konwoiem 200. dragonii. — Miasto tutejsze deputowanych swoich na sejm już obrało.

Z Paryża dnia 16. Stycznia.

Zgromadzenie Narodowe Prawodawcze.

Na sefssyi d. 9. *P. Daverhoul* prezydentem obrany Doniesiono: iż dla emigrantów rekrutują w okolicy *St Malo*, a rekruci do wyspy *Jersey* są przenoszni. — Czytano list od marszałka *Lukner*, który dziękuje za nadaną sobie godność, i zaręcza wierność konstytucyi, prawu, i królowi. — Decyzją, czyli dekreta względem organizacyi najwyższego sądu narodowego, podległe są sankcyi królewskiej? do innego czasu odłożono.

Na sefssyi d. 10. oznaymiono; iż codziennie robi się asygnatów 5. liwrowych za 2. miliony. — Wielorakie artykuły o sądach kryminalnych uchwalono.

Na sefssyi d. 11. deputacya kolonialna składa relacyą o buncie w *St Domingo*. Usprawiedliwia zgromadzenie kolonialne, i gubernatora, a oskarżenia *P. Brissot* płonnemi uznaje. — *P. Narbonne* minister wojenny czyni rapport o swojej podróży. Znalazł w dobrym porządku fortece nadgraniczne. chwali gwardye narodowe i woysko regularne, a zwłaszcza artylleryą. Zaczął z marszałkami *Rochembeau* i *Lukner* układ wyprawy wojenney, zostawił Panu *la Fayette*, za którego głową swoią odpowiada, moc dokończenia tego układu. Dodaje, iż zbior gwardyi narodowych, niedozwolił dokońcowania woyska regularnego, w którym 51.000. ludzi nie do staje. Zachęca ciało prawodawcze do zgody i jedności z królem. Klaskano, i tę relacyą drukować, tudzież do 83. departamentów rozelać kazano.

Na sefssyi d. 12. *P. Journu Aubert* donosi o stanie osad francuzkich w indyach wschodnich, w których wszędzie mniej lub więcej zaburzenia było. Uchwalono, iż 4. kommissarzy cywilnych, wysłanych będzie, których władza na wszystkie miejsca z tamtej strony przyładku dobrej nadziei położone, rozciągać się ma: ciż kommissarze zwiedzą wyspy, z którymi handlowe związki uczynić można, i o tym wszystkim doniosą.

Na sefssyi d. 13. deputacya kolonialna znowu Pana *Bertrand* ministra morskiego oskarża, i uznaje, iż postradał ufność narodu. Długie spory nad tym trwały, decyzją do piątku odłożono.

Na sefssyi d. 14. *P. Genfon* imieniem deputacyi dyplomatycznej przekłada śrzedki do przedsięwzięcia w teraźniejszy położeniu Francyi względem cesarza i elektora *Trewirskiego*. Mowi: iż przez przymierze nasze z *Austryą* straciliśmy pożyteczniejsze związki; *Austrya* nam teraz odwzięcza dając opiekę emigrantom. i schronienie *P. Bouillé* w *Luxemburgu*; *Austrya* nowe przymierza uczyniwszy z *Prussami*, i innemi mocarstwami, zlamala traktat r. 1756.; *Austrya* chce ułożyć kongres, na którym konstytucya francuzka umiarkowa-

na bydlę ma, a przez to czyni się sędzią między *francuzami* i wolnością, czego ścierpieć nie można; kończy na tym, iż rozporządzenia wojenne przyspieszyć należy, do króla deputacją wyśłać z prośbą; ażeby wierzył, iż ci go uwodzą, którzy mówią, iż kongres przez obce mocarstwa złożony, powiększy władzę uroczyste mu od ludu powierzoną; iż wojna jest potrzebną, iż jey cały naród, całe królestwo żąda, iż król może bydlę pewnym miłości *francuzów*, gdy rzetelnie i otwarcie postępować będzie: a zatym król proszonym bydlę ma, ażeby żądał od cesarza jasnej i wyraźnej odpowiedzi, czyli ten niechce nic przedsięwziąć przeciwko *Francyi*, ani mieścić się w iey wewnętrzne ułożenia; tudzież czyli cesarz, jeżeli *francya* zaczepiona będzie, da jey posilek ustanowiony przez traktaty; z dołożeniem, iż niedostatek wyraźnej odpowiedzi przed d. 10. lutego, będzie uważany za wypowiedzenie wojny. — P. Guadet żywo mówi przeciwko kongresowi. „Deputowani z całego okręgu ziemskiego, dla wolności powłócznej i dla wiecznego pokoju, złożęć mają kiedyś iedyny kongres, który przyjąć możemy; ale teraz okażemy *Europie*, iż raczy tu wszyscy umrzemy, aniżeli dopuścimy, ażeby konstytucya nasza zwątloną została.” Tu P. Cheron zawołał: „Konstytucya albo śmierć”, a w tym całe Z. N. wraz z ministrami sprawiedliwości i zagranicznych interesów, tudzież ze wszystkimi przytomnemi, wstawszy, odkrywwszy głowy i ręce do góry podniosłszy, powtórzyło, „Konstytucya albo śmierć”. Nakoniec, za wnioskiem P. Guadet, dekret następujący jednomyślnie uchwalonym został. „Z. N. wszelkich agentów władzy wykonawczej, tudzież wszystkich *francuzów*, którzyby przykładali się do kongresu, chcącego mollifikacye konstytucyi *francuzkiej*, albo ułożenie z wyzłemi xiążętami *francuzskimi* wnosić, za podległych infamii, za zdraycow oyczyzny, i za winnych przestępstwa obrażonego narodu uznaje. Oświadcza także Z. N. że o żadnych innych negocyacyach z xiążętami posessye w *Alzacy* mającemi wiedzieć niechce, procz tych indemnizacyi, które przez Z. N. konstytucyjne ustanowione były. Uchwala: iż król proszonym będzie, ażeby to przedsięwzięcie wszystkim obcym mocarstwom wiadome uczynił, tudzież: iż naród uznawać będzie zanieprzyjaciela swego, każdego xiążęcia, któryby na jego niepodległość i konstytucyą następować chciał.” Zaraz wyznaczono deputacją, a na jey czele P. Guadet do przeniesienia królowi wspomnionego dekretu. — Minister interesów wewnętrznych donosi: iż król rozkazał wojsku w śródku kraju będącemu, bydlę w gotowości do marszu.

Na sefii d. 15. Adressa, memoryały, i tym podobne rzeczy, iakiemiby naród zupełnie spokojny, i któryby już wszystko ułożył, zatrudniać się mógł, cały czas zabrały. — P. Charles ofiaruje sprzedać narodowi gabinet naturalny, za który król *Hiszpański* 80,000. liwrow daje. — Portret *Rousseau* obok portretu *Mirabeau* zawieszony będzie. — Jeden cudowny obywatel obiecuje narodowi machine, przez ktorey dzielność, całe ogromne wojsko w oka mgnieniu rozproszone zostanie. Odesłano do deputacyi kunsztow.

Na sefii d. 16. uchwalono jednomyślnie, iż Ludwik Xawery Xże *Francuzki* (brat starszy króla) gdy niepowrócił do kraju na termin naznaczony, odpadł od wszelkiego prawa do regencyi.

Gdy Z. N. na sefiiach swoich, raz zapalem się unosi, drugi raz bawi się wesóło, tym czasem wiadomości coraz nadchodzące z *St Domingo*, okropny stan tey ofady malują. Wiadomo, iż dnia 21. listopada, biali z mulatami zawarli byli konkordat w *Port au prince*. Wkrotce potym nadszedł do wyspy dekret d. 24. września przez Z. N. konstytucyjne uchwalony, i przez który sławny dekret d. 15. maja cofniony został. Biali zatym wzbranieli się dotrzymać artykułów w konkordacie ugodzonych. Z kłutni przyszło do walki, z walki do mordów i pożarów, trzecia część miasta spalona była. Nakoniec mulaci gorę wzięli, oddano im dwie fortece, i konkordat dopełniono. — P. de Stael poseł *szwedzki*, dziś ztąd wyjechał, najprzód do P. Necker teścia swego w *Szwajcaryi*, ztamtąd zaś do *Sztokholmu*. Wiadomości z *indyj wschodnich* donoszą o bardzo niebezpiecznym położeniu *Anglików* w tych krajach. Lord *Cornwallis* zebrał wojsko od 12,000. białych, jakiey liczby tam jeszcze nigdy nie widziano. Mimo to, interesów *Angielskich* poprawić nie zdoła. — Dnia 7. P. d'Orléans w kolasce z jednym tylko służącym udał się do wsi swojej *le Rainci*, tam wszedł do lasu, gdzie z 3. nieznajomymi miał przez 3. godziny konferencyą bardzo żywą i zapaloną; po czym do *Paryża* powrócił. Rzecz ta wielu tu niespokojnemi czyni. — P. Duport du Tertre minister sprawiedliwości, zapisał się pomiędzy grenadyerów gwardyi narodowej, i służbę czynić będzie. Już od kilku czasów musztry się uczy.

Potwierdza się tu teraz wieść tyle razy rozgłaszana, jakoby P. la Peyrouse był znalezionym. Wiadomość tarozeszła się z listu pisanego z *Ile de France* do Pani d'Ax..., pod d. 30. września. Post scriptum tego listu zawiera w sobie co następuje: „P. la Peyrouse został znaleziony, i co moment go tu oczekujemy, okręt jego jest w stanie, nayokropniejszym, wszyscy prawie na nim ludzie utracili przez szkorbut włosy, zęby, i paznokcie.” Zyczyć należy, aby ta nowina została potwierdzoną, pomimo tego stanu nieszczęśliwego w jakim się P. la Peyrouse znajduje, lecz gdy tenże sam okręt, który ten list z *Ile de France* przyniósł, miał wiele innych późniejszej daty, pisanych przez administratorów teyże ofady, które jednak nic nie wzmiankują o mniemanym powrocie Pana la Peyrouse, wierzyć należy, iż korespondent pani d'Ax... zbyt się pośpieszył z doniesieniem tey wiadomości.

Z Wiednia d. 21. Stycznia. Cesarz wyznaczył komisyją z wielu generałów złożoną, pod prezydencyą arcyksięcia Franciszka, do uczynienia niektórych reform w wojskowości, stołownie do myśli dawniey w tey mierze podanych przez feldmarszałka *Lascy*. — Rozeszła się tu wieść, jakoby xiąże de Polignac, który tu był od niejakiego czasu w tey stolicy bawił, odebrał przestrożę; iż cesarz Jmć zyczyłby sobie widzieć wyjazd jego z *Wiednia* przyspieszony. Mówią, iż zbyt wolne mowy jego, dały okazję do tego postępku; jakoż wspomniony xiąże już *Wiedni* opuścił. — Cesarz Jmć nominował barona *Westphal de Fürstenberg* swoim pełnomocnym ministrem w cyrkulach *westfalskim* i *dolnego renu*, jako też przy dworach elektorów *Kolońskiego* i *Trewirskiego*. — Król i królowa obojga *Sycylii*, posłali w podarunku arcyksiężniczce *Maryi Tereffie* corce swojej kosztowne brylanty, z przyłączoną summą w pieniądzach, z ktorey zaraz arcyksiężniczka 8,000. złotych na ubogich rozdać kazała.

SUPPLEMENT

D O

GAZETY NARODOWEY Y OBCEY.

z WARSZAWY DNIA 4. LUTEGO ROKU 1792.

DEKLARACYA.

Dla prowincyow koronnych, względem porządnego odbycia sejmikow w dniu 14. Lutego 1792. roku przypadających.

W PROWINCYI MAŁOPOLSKIEY.

Województwo Krakowskie.

Powiaty: Krakowski, Proszowski i księstwo Siewierskie sejmikować będą w Krakowie, i obiorą deputatów wojewódzkich 2. i jednego duchownego z kapituły Krakowskiej, zachowując alternatę przyszyłej elekcyi deputatów dla powiatow Xiąskiego, i Lelowskiego, kommisarzow granicznych 5. luźratorow do Starostw 2. Sędziow ziemiańskich 10. Pifarza ziemiańskiego aktowego jednego, kandydatow na pifarstwo trybunałskie dekretowe trzech, kandydata na pifarstwo aktowe trybunałskie jednego, wszystkich osób dwadzieścia pięć.

Powiaty: Xiązki i Lelowski w Częstochowie obiorą sędziow ziemiańskich dziesięciu, pifarza aktowego ziemiańskiego jednego, kommisarzow granicznych pięciu, luźratorow do starostw dwóch, wszystkich osób ośmnastu.

Województwo Sandomirskie.

Powiaty: Sandomirski, Wiślicki, Radomski, ziemia Stężycka, tudzież powiaty Opoczyński, i Chęciński sejmikować będą w Opatowie, i obiorą deputatów dwóch, kommisarzow granicznych dziesięciu, luźratorow do starostw czterech, kandydatow na pifarstwo dekretowe trybunałskie trzech, kandydata na pifarstwo aktowe trybunałskie jednego, w liczbie osób dwadzieścia. Na tych sejmikach powiat Sandomirski, po rozecianiu się obywatelow innych powiatow i ziemi, obierze sędziow ziemiańskich 10. pifarza aktowego ziemiańskiego 1., wraz osób iedenastu. Inne zaś powiaty po skończonym generalnym sejmiku w Opatowie, w niedziel dwie wybiorą sędziow ziemiańskich i pifarzow aktowych, to jest:

Powiat Wiślicki w Stobnicy sędziow ziemiańskich 10. pifarza aktowego ziemiańskiego 1. ogółem osób 11.

Powiat Radomski w Radomiu sędziow ziemiańskich 10. pifarza aktowego ziemiańskiego 1. w liczbie osób 11.

Ziemia Stężycka w Stężycy obierze sędziow ziemiańskich 10. pifarza aktowego ziemiańskiego 1. wszystkich osób 11.

Powiaty Opoczyński i Chęciński w Opocznie sędziow ziemiańskich 10. pifarza aktowego ziemiańskiego jednego, wszystkich osób 11.

Województwo Kijowskie.

Powiat Kiiowski i Zytomirski w Zytomirzu dnia 14. Lutego obierze deputatów wojewódzkich 2. i 1. duchownego z kapituły Kijowskiej, zachowując alternatę dla powiatow Owruckiego i Nad-Dnieprskiego; kommisarzow granicznych 5. luźratorow do starostw 2. kandydata na pifarstwo aktowe trybunałskie 1. Sędziow ziemiańskich 10. Pifarza aktowego ziemiańskiego 1. wszystkich osób dwudziestu dwuch.

Powiat Owrucki i Nad-Dnieprski w Owrużu dnia 14. Lutego obierze kommisarzow granicznych 5. Luźratorow 2. Sędziow 10. Pifarza aktowego ziemiańskiego 1. wszystkich osób 18.

Ziemia Chełmska i Powiat Krasnostawski dnia 14. Lutego w Chełmie obierze deputatow świeckiego jednego i drugiego duchownego z kapituły Chełmskiej, kommisarzow granicznych 5. Lu-

stratora 1. Kandydata na pifarstwo aktowe trybunałskie 1. Sędziow ziemiańskich 10. Pifarza aktowego ziemiańskiego 1. razem osób 20.

Województwo Betskie.

Dnia 14. Lutego obierać będzie w Dubience deputata 1. Kommisarzow granicznych 5. Luźratora 1. Sędziow ziemiańskich 10. Pifarza aktowego ziemiańskiego 1, ogółem osób 18.

Województwo Wołyńskie.

Powiat Łucki i Horyński dnia 14. Lutego w Łucku obierze kommisarzow granicznych 4. Luźratorow 2. Sędziow ziemiańskich 10. Pifarza ziemiańskiego aktowego 1. w liczbie osób 17.

Powiat Krzemieniecki i Nad-Ślucki w Krzemieńcu d. 14. Lutego obiorą z alternaty w tym roku przypadający deputatów wojewódzkich dwóch, i 1. duchownego z kapituły Łuckiej, kommisarzow granicznych 4. Luźratorow 3. Kandydata na pifarza aktowego trybunałskiego 1. Sędziow ziemiańskich 10. Pifarza aktowego ziemiańskiego 1. wszystkich osób 22.

Województwo Podolskie.

Ziemia Kamieniecka i powiat Czerwonogrodzki obiorą w Dunałowcach dnia 14. Lutego, deputatów wojewódzkich 2. i 1. duchownego z kapituły Kamienieckiej, zachowując alternatę dla Powiatow Latyczewskiego i Rowkiego, Kommisarzow granicznych 5. Luźratorow 2. Kandydata na pifarstwo aktowe trybunałskie 1. Sędziow ziemiańskich 10. Pifarza aktowego ziemiańskiego 1. ogółem osób 22. Powiat Latyczewski i Rowski, obiorą dnia 14. Lutego w Latyczowie, kommisarzow granicznych 5. Luźratorow 2ch Sędziow ziemiańskich 10. Pifarza ziemiańskiego aktowego 1. ogółem osób 18.

Województwo Lubelskie, i powiat Urzędowski.

Obiorą dnia 14. Lutego w Lublinie, deputatów wojewódzkich 2. Kommisarzow granicznych 7. Luźratorow 2. Kandydata na pifarza aktowego trybunałskiego 1. Sędziow ziemiańskich 10. Pifarza aktowego ziemiańskiego 1. wszystkich osób 23.

Ziemia Łukowska dnia 14. Lutego obierze w Łukowie kommisarzow granicznych 3. Luźratora 1. Sędziow ziemiańskich 10. Pifarza aktowego ziemiańskiego 1. wszystkich osób 15.

Województwo Podlaskie.

Ziemia Drohicka dnia 14. Lutego obierać będzie w Drohiczynie kommisarzow granicznych 4. Luźratora 1. Sędziow ziemiańskich 10. Pifarza aktowego ziemiańskiego 1. wszystkich osób 16.

Ziemia Mielnicka dnia 14. Lutego, obierać będzie w Mielniku kommisarzow granicznych 2. Luźratora 1. Sędziow ziemiańskich 10. Pifarza aktowego ziemiańskiego 1. wszystkich osób 14.

Ziemia Bielska w Brańsku d. 14. Lutego z alternaty w tym roku przypadający obierać będzie w Brańsku deputatów 2. Kommisarzow granicznych 4. Luźratora 1. Sędziow ziemiańskich 10. Pifarza aktowego ziemiańskiego 1. Kandydata na Pifarza aktowego trybunałskiego 1. wszystkich osób 19.

Województwo Bractawskie.

Powiaty: Bractawski, Nadboński, Zwinogrodzki i Winnicki dnia 14. Lutego obierać będą w Winnicy deputatów 2. Kommisarzow granicznych 10. Luźratorow do starostw 4. Sędziow ziemiańskich 30. Pifarzow aktowych 3. Kandydata na pifarstwo aktowe trybunałskie 1. wszystkich osób 50.

Województwo Czarniechowski.

Powiaty: Włodzimirsko-Czarniechowski, i Włodzimirsko-Nowogrodzki dnia 14. Lutego w Włodzimierzu obiorą deputatów 2. Kommissarzów granicznych 3. Lustratorów do starostw 2. Kandydata na pisarza aktowego trybunał: 1. sędziów ziemiańskich 10. pisarza aktowego ziemiańskiego 1. ogółem osób 19..

PROWINCYA WIELKO-POLSKA.*Województwo Poznańskie.*

Powiaty Poznański i Międzyrzecki obierać będą dnia 14. lutego w Poznaniu deputatów wojewodzkich 2. i duchownego 1. z kapituły poznańskiej, zachowując alternatę przyszłej elekcji dla powiatu Kościańskiego i ziemi Wschowskiej, kandydata na pisarstwo aktowe trybunałskie 1. kandydatów na pisarstwo dekretowe trybunałskie 3. kommissarzów granicznych 5. lustratorów do starostw 2. sędziów ziemiańskich 10. pisarza ziemiańskiego 1. wszystkich osób 25.

Powiat Kościański i ziemia Wschowska obierać będzie dnia 14. lutego w Kościanie, kommissarzów granicznych 3. lustratorów 2. sędziów ziemiańskich 10. pisarza aktowego ziemiańskiego 1. wszystkich osób 18.

Województwo Kaliskie.

Powiaty Kaliski i Koniński, obierać będą dnia 14. lutego w Kaliszu deputatów 2. zachowując alternatę dla powiatu Pyzdrskiego i Sredeckiego, kandydatów na pisarstwo dekretowe trybunałskie 3. kandydata na pisarstwo aktowe trybunałskie 1. kommissarzów granicznych 5. lustratorów 2. sędziów ziemiańskich 10. pisarza aktowego ziemiańskiego 1. wszystkich osób 24.

Powiaty Pyzdrski i Sredecki.

Dnia 14. lutego obierać będą w Pyzdrach, kommissarzów 5. lustratorów 2. sędziów ziemiańskich 10. pisarza aktowego ziemiańskiego 1. ogółem osób 18.

Województwo Gnieźnieńskie.

Dnia 14. lutego obierać będzie w Gnieźnie, deputatów wojewodzkich 2., i duchownego 1. z kapituły Gnieźnieńskiej, kandydata na pisarstwo aktowe trybunałskie 1. Kommissarzów granicznych 10. lustratorów 2. sędziów ziemiańskich 10. pisarza aktowego ziemiańskiego 1., ogółem osób 27.

Województwo Sieradzkie.

Powiaty Sieradzki i Szadkowski, obierać będą dnia 14. lutego w Sieradzu, deputata 1. kandydata na pisarstwo aktowe trybunałskie 1. kommissarzów granicznych 5. lustratorów 2. sędziów ziemiańskich 10. pisarza aktowego ziemiańskiego 1. ogółem osób 20.

Powiaty Piotrkowski i Radomski dnia 14. lutego obierać będą w Piotrkowie deputata 1. kommissarzów granicznych 5. lustratorów 2. sędziów ziemiańskich 10. pisarza aktowego ziemiańskiego 1. w liczbie osób 19.

Ziemia Wieluńska z Powiatem Ostrzeszowskim obierać będzie d. 14. lutego, w Wieluniu deputata 1. kommissarzów granicznych 10. lustratora 1. sędziów ziemiańskich 10. pisarza aktowego ziemiańskiego 1. w liczbie osób 23.

(Reszta potym.)

Z Warszawy. Na mocy prawa o złączeniu skarbow koronnego i Litewskiego w jeden skarb Narodowy, kommissarze komisji skarbowej Litewskiej zebrani tu, zasiedli w komisji skarbowej na dniu 1. Lutego.

DONIESIENIA z WARSZAWY.

DNIA 4. LUTEGO 1792. ROKU.

W księgarni Gröllowskiej w Marywilu w sali nad bramą znajdują się następujące książki: 1. Odpowiedź autorowi prawdziwemu: uwag Dyzmy Bończy Tomaszewskiego nad konstytucją i rewolucją dnia 3. Maia in 8. zł: 3. Zasady do urzędzenia na predaż wieczytą królewsczyn, przez JW. Sołtyka pośła Krakowskiego podane, prawem dnia 19. Grudnia roku 1791. uchwalone in 8. groszy 15. 3. Deklaracya dla prowincyow koronnych względem porządnego odbicia feymikow w dniu 14. Lutego 1792. roku przypadających in 8. gr: 15. 4. Głos JW. Tadeusza z Zyndranow Kościakowskiego star: Czotyrrk: Pośla Wilkomir: dnia 27. Stycznia 1792. roku miany, in fol: gr: 15. 5. Głos JW. Juliana Niemcewicza Pośla Inflan: d. 27. Stycznia 1792. roku miany in 4to gro: 15. 6. Kalendarzyk kieszonkowy dla dam na rok pański 1792 zł: 1. gr: 23.

U P. Dufour wyszło z pod prasy pismo pod tytułem: Odpowiedź prawdziwemu autorowi uwag Dyzmy Bończy Tomaszewskiego, nad konstytucją i rewolucją dnia 3. Maia przez A. Trębińskiego Pośla Inflan: znajduje się ona także u Michała Grölla, u XX. Piarow, i w drukarni po Jezuickiej.

Pamiętnika histor: pol: część I. 1792. zawiera. 1. Uwagi nad stanem Francyi przy końcu r. 1792. 2. Uwagi iednego Saskiego patryoty względem przyjęcia korony Polskiej. NB. Na które w części II. nastąpi interesująca odpowiedź. 3. Zasady godne wiadomości dobrze edukowanego i wolnego obywatela, do sądzienia o ważności różnych krajow i porównywania iednych z drugimi. 4. Manifest zgromadzenia N. F. względem wojny, do której się zabiera. 5. Myśl względem pomnożenia ogólnego majątku krajowego przez polepszenie gatunkow koni i bydlą rogatego 6. Cokolwiek względem reformy żydow. 7. Obraz polityczny różnych krajow. Edytor ma honor upraszać JPP. prenumerujących na pocztach, aby w przypadku iakiey niedokładności, udawali się listownie do JP. Arciszewskiego, kassjera expedyccyi gazet i dziennikow. Dla Warszawy i okolic expedyccya pamiętnika iest tylko w domu edytora na Trębackiej ulicy Nro 636.

Dziennika ekonomiczno-handlowego dwa razy na miesiąc 1. i 15. wychodzącego. Część III. do roku terażniejszego na 1. Lut: wyszła z druku, zaymuje w sobie. 1. Inwentarz powinności i opłat dobrowolnie umowionych, między wolnemi włościanami a swym dziedzicem JW. Małachowskim Referendarzem koron: z gruntow za nowym rozmiarem wieczyście rozdanych. 2. Dobra nowo podane do przedania. Ta część kosztuje zł: 1. Prenumerata zaś na cały rok zł: 24. a z pocztą zł: 12. na pół roku przez połowę. Prenumerować na ten dziennik można każdego czasu, biorąc poprzedzające od nowego roku wyższe części. Jeśli od weześnie biorących pozostała. Biorący przez pocztę adresować się mają do expedyccyi gazetowey pocztamtu Warszawskiego, biorący zaś bez poczty, adresować się mają prosto do expedyccyi dziennika tego w Warszawie na Krakow: przedm: wedle XX. Bernar: Nro 366.

W potoku naprzeciwko Mariemontu nad Wisłą leżącym iest gospodarstwo arendowne, do którego należy austerya z wizerkami nalezytościami, krow 12. i ziemia do potoku należąca. Znajduje się także do naiecia piekarnia nowo wystawiona, iako też dwa domostwa rzemieślnikom dogodne. Chący arendować gospodarstwo lub naiać piekarnią, albo domostwo iakie, dowie się o cenie w kantorze JP. Teppera u kassjera iego JP. Leonhardego właściciela Potoku.

U Jerzego Striepe kupca w w Warszawie w kamienicy P. Cadra na krakowskim przedmieściu n. 483. przeciwko kościoła PP. Karmelitek znajdują się do przedania różnego gatunku nasona ogrodowe, kuchenne, świeże, zagraniczne, w naylepszym gatunku za mierną cenę.

Dom od frontu, i drugi w podwurzmu murowane, z stajniami, wozowniami i ogrodem, przy ulicach, Miła i Nalewki, pod Nrem 2,284. na gruncie dziedzicznym sytuowany, Hermanowski zwany, wartość podług taxy urzędowey Zł: Polsk: 11,393. zaymujący, za dekretem urzędu Radzieckiego M- S. W. w dniu 9. miesiąca Stycznia r. 1792. zaślzłym na predaż iest determinowany, którego licytacya na ratufzu M. S. W. w dniu 4. Lutego r. 1792. o godzinie trzeciej poobiedniej przez urząd Ławniczy M. S. W. odprawiać się będzie.